

MUNI Univerzita
U3V třetího věku

**VÝROČNÍ
ZPRÁVA
2018**

UNIVERZITA
TŘETÍHO VĚKU

VÝROČNÍ
ZPRÁVA
2018

Rok 2018

1 8 3 7

přihlášených posluchačů

1 6 1 8 žen

2 1 9 mužů

1 2 6 4 posluchačů z Brna

5 7 3 dojíždějících mimo Brno

1 6 9 6 posluchačů s maily

2 2 9

úhrad platební kartou
(období 8–12/2018)

7 6 0

odběratelů novinek

2 9 6

sledujících na Facebooku

1 8 0 0 0

návštěv na webu

dlouhodobých kurzů

1 5

2 0 4 5

účastníků
dlouhodobých
kurzů

3 6 0

hodin
v dlouhodobých
kurzech

1 8 0

přednášek
v dlouhodobých
kurzech

1 2 7

přednášejících
v dlouhodobých
kurzech

krátkodobých kurzů

5 4

1 8 8 1

účastníků
krátkodobých
kurzů

1 4 1 7

hodin
v krátkodobých
kurzech

2 8 5

účastníků kurzů
v domovech
pro seniory

3 4 4

absolventů

Úvodní slovo

Rok 2018 byl na Univerzitě třetího věku Masarykovy univerzity svým způsobem přelomový. Na základě vyhodnocení dotazníků spokojenosti došlo k zásadní změně koncepce Všeobecně zaměřeného kurzu, který patří dlouhá léta mezi základní pilíře vzdělávání na U3V MU. Z původně čtyřletého kurzu vznikl kurz tříletý s ucelenějším zaměřením. Následně se nám v druhé polovině roku podařilo zajistit do kanceláře platební terminál, čímž jsme umožnily posluchačům provádět veškeré úhrady kurzů také bezhotovostně. Tento krok se setkal u velké většiny z nich s velmi pozitivním ohlasem. A v neposlední řadě vstoupilo v platnost Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR), které v nemalé míře ovlivnilo i naši agendu. S nastalou situací jsme se vypořádaly vytvořením Souhlasu se zpracováním osobních údajů, který podepsali všichni účastníci vzdělávání.

V minulém roce nezůstala pozadu ani nabídka vzdělávacích aktivit v podobě 15 dlouhodobých a 54 tematicky zaměřených krátkodobých kurzů. Širokého spektra témat a obsahové pestrosti kurzů jsme dosáhly díky spolupráci s fakultami, externími spolupracovníky a spolupracujícími institucemi jakými jsou Krajský úřad Jihomoravského kraje, Magistrát města Brna, Moravské zemské muzeum nebo Národní památkový úřad.

Stále se také snažíme získávat další finanční prostředky na aktivity realizované v rámci U3V MU. V roce 2018 jsme využily hned tři dotačních příležitostí. Podaly jsme žádost o individuální dotaci z Krajského úřadu Jihomoravského kraje, zpracovaly jsme projekt v rámci programu Kulturní aktivity Ministerstva kultury České republiky a byl nám schválen projekt v programu INTERREG V-A Rakousko – Česká republika z Ministerstva pro místní rozvoj České republiky.

Svoji stále se rozvíjející činnost prezentujeme nejenom uvnitř univerzity, ale i navenek – pravidelně aktualizujeme naše webové a facebookové stránky, zveřejňujeme články v odborných časopisech, vystupujeme na konferencích, v rozhlase nebo televizních pořadech.

Podrobnější informace o našich aktivitách naleznete na následujících stránkách této výroční zprávy. Do následujících let si můžeme jen přát, aby byly minimálně stejně pestré a bohaté na zážitky jako uplynulý rok 2018.

**Kolektiv pracovníků
Univerzity třetího věku MU**

Výběr zajímavých událostí

Změna koncepce Všeobecně zaměřeného kurzu

Po dlouhých úvahách a na základě vyhodnocení dotazníků spokojenosti, které jsou pravidelně distribuovány mezi naše posluchače, jsme se rozhodli změnit koncepci Všeobecně zaměřeného kurzu, který patří již dlouhá léta mezi stálice základní nabídky vzdělávání na Univerzitě třetího věku Masarykovy univerzity. Z původně čtyřletého kurzu, na jehož obsahu se podílelo všech devět fakult MU, vznikl kurz tříletý s ucelenějším zaměřením. V předšlých letech bylo ve všech ročnících vždy 15 přednášek s velmi širokým spektrem témat a posluchači tak neměli možnost

zaměřit se více na některou z oblastí. Od akademického roku 2018/2019 se na obsahu každého ročníku podílejí pouze dvě vybrané fakulty, jejichž přednášející odprezentují účastníkům kurzu 8 témat souvisejících se zaměřením fakulty. Tím došlo k navýšení celkového počtu přednášek v daném roce na 16. Způsob zakončení studia zůstává beze změny. I nadále budou mít posluchači možnost zúčastnit se slavnostní promoce, na které jim bude předáno osvědčení o absolvování. Program jednotlivých ročníků naleznete v závěru této výroční zprávy.

GDPR

Od 25. května 2018 vešlo v platnost Obecné nařízení o ochraně osobních údajů neboli GDPR, které se samozřejmě dotklo i nás a naší agendy. Ruku v ruce s tímto nařízením nastala nutnost upravit způsob zpracování osobních údajů. Ve snaze vypořádat se co nejlépe se všemi úskalími, která tato změna přinesla, jsme s dostatečným předstihem oslovili právní odbor Rektorátu MU a ve vzájemné součinnosti jsme pro potřeby Univerzity

třetího věku MU vytvořili Souhlas se zpracováním osobních údajů. Souhlas podepsali všichni účastníci vzdělávání na U3V MU a díky tomu můžeme pracovat jak s jejich osobními, tak i organizačními údaji. Součástí dokumentu je samozřejmě i souhlas s pořizováním fotografií a audio/videozáznamu. Se získanými údaji můžeme pracovat po dobu tří let, a to i s ohledem na požadavky MŠMT související s čerpáním dotace z ukazatele F.

Tajemství brněnského podzemí (2. 3.–20. 4. 2018)

Nebývale velký zájem ze strany posluchačů jsme zaznamenali ve chvíli, kdy jsme rozeslali nabídku kurzu Tajemství brněnského podzemí. Za necelou hodinu byla kapacita kurzu, která čítala 130 osob, zaplněna.

Historie brněnského podzemí je velmi bohatá a jeho rozsah s pokračujícím průzkumem stále roste. Za více než třicet let systematické činnosti bylo objeveno a sanováno překvapivé množství zajímavých sklepních prostor, chodeb, štol a studní, při nichž bylo zdokumentováno na tisíce archeologických nálezů a učiněno mnoho důležitých historických poznatků. Některé z nich, doplněné o známé historické souvislosti, dispoziční schémata a archeologické nálezy, představily posluchačům přednášky Ing. Aleše Svobody. Že jde o odborníka na slovo vzatého, dokazuje i fakt, že pan inženýr Svoboda se průzkumem brněnského podzemí zabývá už od roku 1987. Mimoto je autorem tří dílů knihy Brněnské podzemí, knihy Kostnice u sv. Jakuba a dokumentu Historická mapa podzemí města Brna. V neposlední řadě je spoluautorem projektů a expozic Zpřístupnění brněnského podzemí (Mincmistrovský sklep, Labyrint pod Zelným trhem a Kostnice u sv. Jakuba).

Účastníci kurzu tak měli možnost během přednášek nahlédnout prostřednictvím fotografií, osobních zkušeností a vzpomínek do míst jen obtížně přístupných, ale nanejvýš zajímavých, která nebyla doposud nikdy zveřejněna. Nově nabytými

informacemi o specifické stavební činnosti našich předků si nepochybně rozšířili znalosti a fakta o mnohotvárné historii města Brna.

Telč – renesanční perla Vysočiny

(31. 5.–3. 6. 2018)

Dvacet posluchačů, kteří jsou obdivovateli krás historického města Telč, mělo jedinečnou možnost strávit prodloužený víkend v kulisách této velmi významné památky kulturního dědictví UNESCO a dozvědět se o ní mnoho nového. Kurz proběhl pod vedením oblíbené lektorky U3V a autorky mnoha populárních publikací PhDr. Martiny Indrové, která poutavým způsobem seznámila účastníky s historií města, jeho architekturou, uměním a místními významnými osobnostmi. Vedle zajímavých přednášek absolvovali posluchači i prohlídku města a telčského zámku s odborným výkladem.

Hudební dílny v renesanční Telči

(16. 6.–22. 6. 2018)

Kurz Hudební dílny v renesanční Telči, který se uskutečnil v druhé polovině měsíce června, byl velkou příležitostí pro hudebně nadané posluchače Univerzity třetího věku MU. Během šesti dnů měli všichni přihlášení milovníci hudby možnost vyzkoušet si svoje pěvecké a instrumentální dovednosti. Svě zláto v hrdle se účastníci kurzu pokoušeli najít za odborné pomoci pana proděkana doc. Mgr. Vladimíra Richtera z Pedagogické fakulty MU. V průběhu instrumentální části se zájemci

zdokonalovali pod vedením Mgr. Dagmar Polákové ve hře na flétnu, případně se za dozoru lektorů učili hrát na kytaru nebo bicí nástroje. Všechny své nabyté znalosti a dovednosti zúročili posluchači během finálního vokálně-instrumentálního workshopu. Realizace kurzu proběhla za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky. Pomyslnou třešničkou na dortu byl koncert absolventů kurzu, který se uskutečnil v pátek 30. listopadu 2018 v kapli u sv. Anny.

Univerzita třetího věku předala osvědčení 274 absolventům

Středa 6. června 2018 se zapíše do paměti několika desítek posluchačů jako den, kdy slavnostně ukončili své studium a před zraky svých nejbližších převzali z rukou hodnostářů osvědčení o absolvování Univerzity třetího věku. Tentokrát se během jednoho dne uskutečnily hned dva slavnostní ceremoniály.

V dopoledních hodinách se za přítomnosti prorektorky pro vnější vztahy Masarykovy univerzity doc. PhDr. Hany Svatoňové, Ph.D. a proděkana Filozofické fakulty MU doc. Mgr. Ondřeje Jakubce, Ph.D. se studiem rozloučili posluchači tříletého kurzu Dějiny umění a vizuální kultury.

Odpoledne pak patřilo absolventům čtyřletého studia Všeobecně zaměřeného kurzu. Obřadu se vedle paní prorektorky Svatoňové zúčastnili zástupci všech devíti fakult Masarykovy univerzity. Role promotora se i tentokrát ujal proděkan pro bakalářské studium a přijímací řízení Pedagogické fakulty doc. Mgr. Vladimír Richter.

Prezentace aktivit Univerzity třetího věku Masarykovy univerzity ve Vídni

Ve středu 20. června dopoledne proběhla v Českém centru ve Vídni tisková konference, kde byly prezentovány aktivity Masarykovy univerzity v oblasti seniorského vzdělávání, univerzitního centra Telč, města Telč a Kraje Vysočina. Téma vzbudila velkou pozornost rakouského tisku, o čemž vypovídá účast 20 novinářů. Za Masarykovu univerzitu se akce zúčastnila prorektorka prof. Naděžda Rozehnalová, manažerka pro koordinaci celoživotního vzdělávání Ing. Barbora Hašková a ředitel Univerzitního centra Telč Mgr. Jaroslav Makovec. Nejvíce dotazů směřovalo do oblasti seniorského vzdělávání a možné spolupráce s rakouskými subjekty. Na základě projeveného zájmu připravili pracovníci MU společný kurz pro rakouské a české seniory.

Stejného dne v podvečer rektor Masarykovy univerzity Mikuláš Bek slavnostně zahájil výstavu prací seniorů v Českém centru ve Vídni. Ve svém projevu rektor zdůraznil smysluplnost aktivit Univerzity třetího věku a vyzdvihl aktivní přístup posluchačů U3V ke vzdělávání. Výstava „Výtvarný plenér Univerzity třetího věku na Masarykově univerzitě“ v galerii Českého centra ve Vídni, jenž trvala až do 6. července 2018, představila práce posluchačů výtvarného plenéru, který se uskutečnil v roce 2017 v Telči. Tato kolekce byla rozšířena i o další výtvarné práce vzniklé v Telči v předcházejících letech. Na úvodních panelech bylo rovněž představeno seniorské vzdělávání na univerzitách třetího

věku v ČR, Univerzitní centrum Telč, město Telč a případně další památky UNESCO v kraji Vysočina.

Vernisáže se kromě rektora zúčastnila také prorektorka prof. Naděžda Rozehnalová, garant výstavy doc. Vítězslav Švalbach, Ing. Barbora Hašková, MgA. Igor Šefr, autoři prací a další hosté.

Promoce v Telči

V pátek 21. září 2018 zněly ve slavnostním divadelním sále telčského zámku nejen univerzitní fanfáry, ale také studentská hymna Gaudeamus igitur. Ta se hrála na počest 70 absolventů kurzu Kulturní dědictví – jeden z pilířů identity národa II., kteří během promočního obřadu převzali z rukou promotora osvědčení o absolvování. Slavnostního obřadu se zúčastnili nejen přátelé a rodinní příslušníci promujících, ale také zástupci Masarykovy univerzity, představitelé města Telč a Kraje Vysočina.

Slavnostní zahájení akademického roku

Jaké to je sedět v lavicích vysokoškolské posluchárny si vyzkoušeli všichni posluchači prvního ročníku Všeobecně zaměřeného kurzu. Úvodní přednáška proběhla v pátek 5. října 2018 a při této příležitosti přišla posluchače přivítat i prorektorka pro záležitosti studentů Masarykovy univerzity paní prof. JUDr. Naděžda Rozehnalová, CSc. Ještě před tím, než účastníci přednášky zabředli do problematiky zdravé výživy, seznámila je paní prorektorka s historií Masarykovy univerzity, která se stane po několika následujících letech jejích alma mater.

Kurz Soudního lékařství (1. 11.–13. 12. 2018)

Byť by se mohlo zdát, že jde o kontroverzní téma, mnozí posluchači byli nadšeni, že budou mít možnost nahlédnout do tajů oboru, který se pohybuje na pomezí mezi medicínou a právem. Účastníci kurzu byli v celkem 6 přednáškových blocích seznámeni s vybranou soudně lékařskou problematikou. Úvodní přednáška se věnovala obecné organizaci soudně lékařské služby v ČR, byly charakterizovány všechny druhy pitev, termíny prohlídka a ohledání těla zemřelého včetně komentáře k činnosti lékaře na místě nálezů mrtvé osoby. Dle užší specializace jednotlivých přednášejících bylo z forenzního hlediska prezentováno téma vyšetření hladin alkoholu v krvi, dále posmrtné změny se zaměřením na určování doby smrti, možnosti diagnostiky u náhlých úmrtí osob v různých věkových kategoriích a také problematika fatálních alergických reakcí. Poslední blok přednáškového cyklu stručně seznámil posluchače s klinickou a forenzní toxikologií, zejména se zaměřením na základní skupiny omamných a psychotropních látek a otravy houbami.

Se svolením pana profesora Miroslava Hirta, který je přednostou Ústavu soudního lékařství Masarykovy univerzity a Fakultní nemocnice U svaté Anny v Brně, se mohly přednášky uskutečnit v posluchárně budovy Ústavu soudního lékařství. To jen dokreslilo celkovou atmosféru kurzu.

Úhrada prostřednictvím platebních karet

V roce 2018 se nám podařilo udělat další krok kupředu v oblasti elektronizace. Nejprve jsme po domluvě s odborníky z Fakulty informatiky MU začali využívat pokladní doklady, které jsou přímo provázány s Informačním systémem MU, což nám značně ulehčilo a zrychlilo práci během úředních hodin. Následně se nám díky vstřícnosti a spolupráci s ekonomickým oddělením Rektorátu MU podařilo získat platební terminál. Posluchači tak mohou provádět veškeré úhrady kurzů bezhotovostně, což převážná většina z nich kvituje s velkým povděkem. Aby byla nabídka platebních možností pro naše posluchače kompletní, rádi bychom v příštím roce zavedli i platbu bankovním převodem.

Externí aktivity a spolupráce

Kurzy v domovech pro seniory

Masarykova univerzita pokládá za velice důležité i nadále podporovat a rozvíjet oblast seniorského vzdělávání, a to i pro zájemce, kterým jejich zdravotní stav neumožňuje docházet na aktivity Univerzity třetího věku (U3V). Snaha zprostředkovat vzdělávání i pro tyto seniory vedla v roce 2014 ke vzniku spolupráce s Krajským úřadem Jihomoravského kraje a pokračuje i nadále. Právě díky finanční podpoře poskytnuté z rozpočtu JMK je možné realizovat kurzy pro seniory přímo v domovech. Důvodem realizace těchto kurzů je nejen obohacování života jejich účastníků, ale i pomoc ve snaze personálu domovů udržet potřebnou tělesnou a duševní aktivitu klientů.

Kurzy jsou primárně zaměřeny na klienty domovů pro seniory, proto jsou naplní, metodami i formou adekvátně přizpůsobeny jejich potřebám a možnostem. Témata kurzů jsou vybírána ve spolupráci s vedením, přičemž je brán zřetel na preference klientů domovů Jihomoravského kraje, ale i možnosti lektorů U3V MU. Kurzy jsou zaměřeny např. na udržování a rehabilitaci kognitivních funkcí, duševní hygienu v seniorském věku nebo zprostředkovávání poznatků z oblasti kulturních či historických témat.

Na začátku každého kurzu jsou klienti a vedení domova seznámeni s minulými i současnými aktivitami U3V MU. Následuje úvodní přednáška, kde je zájemcům o vzdělávání představen obsah a struktura nabízeného kurzu. Jestliže senioři absolvují 6 navazujících dvouhodinových přednášek, obdrží osvědčení o absolvování kurzu. Slavnostního předávání se účastní ředitel/ředitelka domova pro seniory, zástupce Krajského úřadu Jihomoravského kraje, manažerka pro koordinaci celoživotního vzdělávání Ing. Bc. Barbora Hašková, případně jiný zástupce U3V MU, prorektorka Masarykovy univerzity prof. JUDr. Naděžda Rozehnalová, CSc. a zástupci obcí. Pokud je to možné tak jsou srdečně zváni i rodinní příslušníci absolventů.

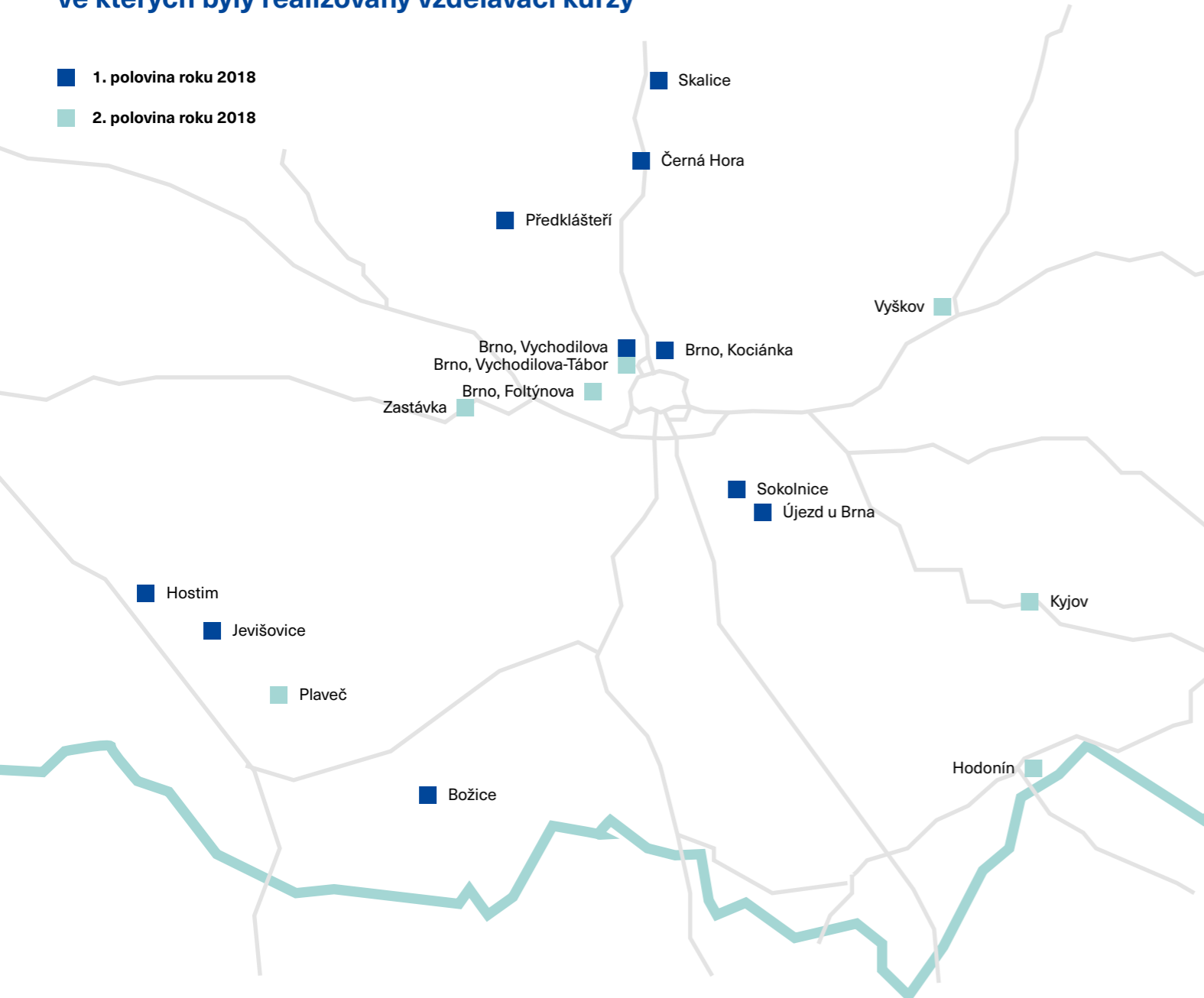
Na rok 2018 byla naplánována realizace 8 kurzů, ke kterým se v průběhu roku připojilo dalších 5 domovů. Nakonec byly kurzy realizovány v 16 domovech pro seniory, v jednom z domovů proběhl kurz dokonce dvakrát. Důvodem byl velký zájem ze strany seniorů. Snahou U3V MU bylo ve spolupráci JMK uspokojit požadavky co největšího počtu zařízení. Z tohoto důvodu byla dotace ze strany poskytovatele navýšena.

V 16 domovech proběhlo 17 vzdělávacích kurzů, do kterých se přihlásilo 285 seniorů, z toho 215 žen a 70 mužů.

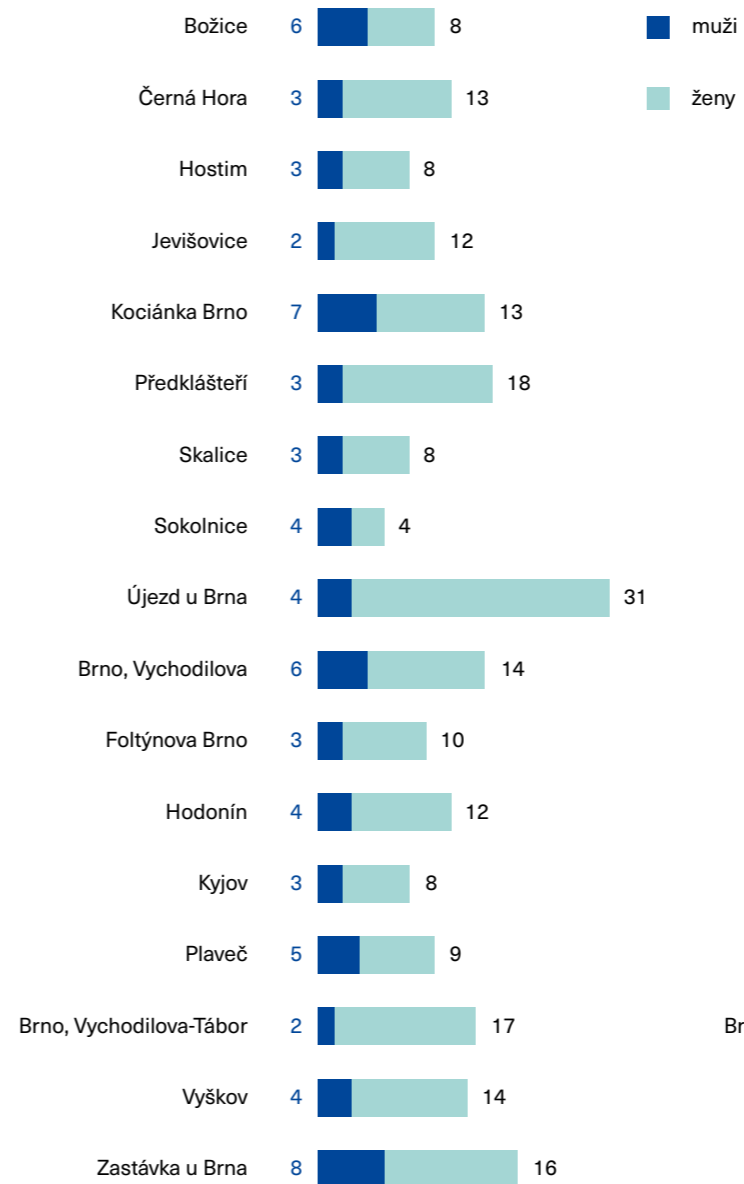
Věkový průměr přihlášených byl 69 let, z toho u žen činil 70 let a u mužů 68 let. Rok narození nejstaršího účastníka vzdělávacích kurzů byl 1921, bylo mu tedy účtyhodných 97 let.

Témata kurzů byla: Trénování paměti a dalších kognitivních funkcí (TP), Slavné osobnosti českého filmu (SOČF), Duševní hygiena v seniorském věku (DHSV), Slavné osobnosti francouzského filmu (SOFF), přičemž u některých témat jde již o druhé či třetí pokračování.

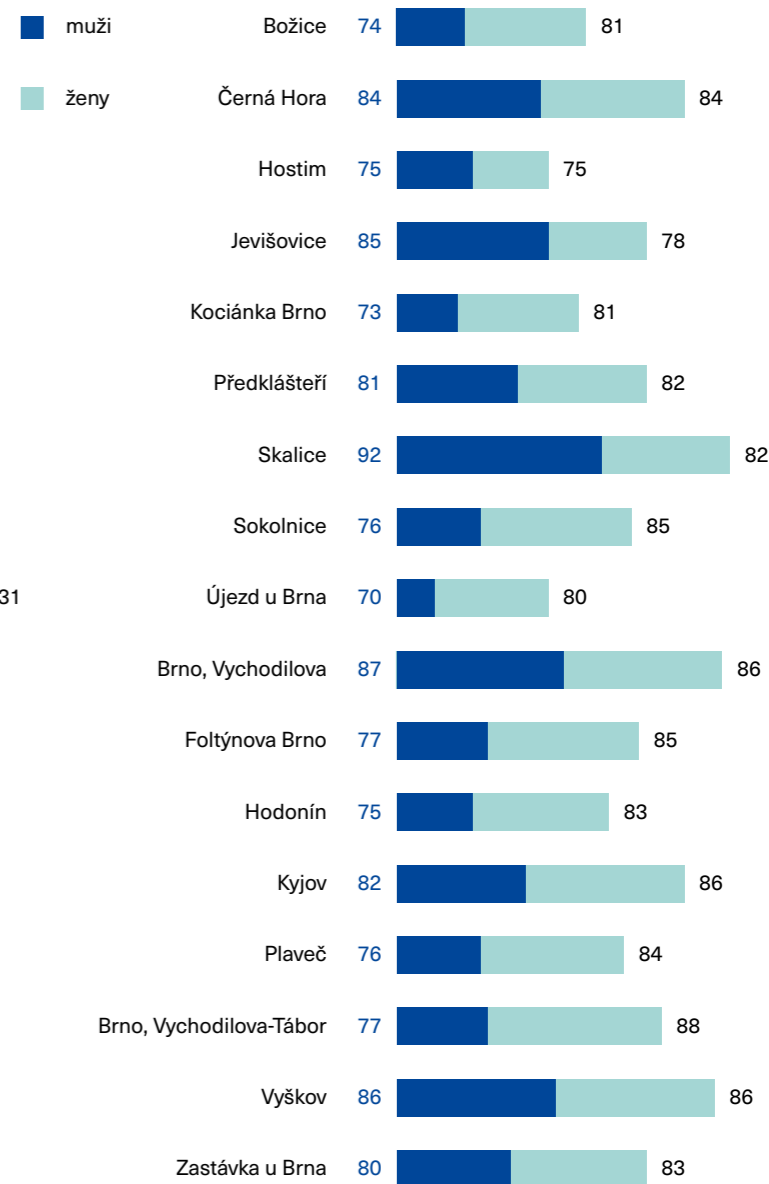
Mapa domovů pro seniory, ve kterých byly realizovány vzdělávací kurzy

Zastoupení mužů a žen v kurzech realizovaných v domovech pro seniory

Věkový průměr mužů a žen v kurzech realizovaných v domovech pro seniory

Zastoupení jednotlivých témat kurzů realizovaných v domovech pro seniory

Domovy pro seniory	Trénování paměti a dalších kognitivních funkcí	Slavné osobnosti českého filmu	Duševní hygiena v seniorském věku	Slavné osobnosti francouzského filmu
1. polovina roku 2018				
Božice	III.			
Černá Hora		I.		
Hostim	I.			
Jevišovice	I.			
Kociánka Brno				I.
Předklášteří		I.		
Skalice	III.			
Sokolnice	I.			
Újezd u Brna			I.	
Brno, Vychodilova		I.		
2. polovina roku 2018				
Foltýnova Brno	II.			
Hodonín	I.			
Kyjov	II.			
Plaveč	II.			
Brno, Vychodilova-Tábor		I.		
Vyškov				III.
Zastávka u Brna		I.		

Snahou U3V MU je ve spolupráci s JMK i pracovníky domovů pro seniory podporovat zájem klientů o rozvoj tělesné i duševní aktivity, kultivovat a obohacovat jejich život. Což jak předpokládáme, povede nejen k nárůstu kvality života seniorů v pobytových zařízeních Jihomoravského kraje, ale i ke zlepšení sociálních služeb poskytovaných právě v rámci Jihomoravského kraje.

S ohledem na zpětnou vazbu z proběhlých kurzů je více než zřejmé, že kurzy pro klienty domovů pro seniory, které byly v roce 2018 zrealizovány, se setkaly s velkým úspěchem, a to jak u samotných účastníků kurzů, tak i u zaměstnanců a vedoucích pracovníků těchto zařízení.

Spolupráce se zastupitelstvem městské části Brno-Medlánky

Ve druhé polovině roku 2018, od 27. 9. do 8. 11., proběhl ve spolupráci s místostarostkou městské části Brno-Medlánky Kateřinou Žůrkovou kurz Zdraví a potravin, do kterého se zapojilo 22 seniorů, z toho 21 žen a 1 muž. Cílem bylo rozšíření úřadem nabízených vzdělávacích aktivit a tím posílení kvality života seniorů této městské části.

Kurz byl realizován v prostorách Společenského centra Sýpka. Snahou lektorů Univerzity třetího věku bylo zrealizovat populárně-naučný kurz a v průběhu 6 dvouhodinových bloků seznámit seniory uvedených městských částí s tématy, kterými se v současné době zabývají odborníci celého světa. V rámci přednášek zazněla témata jako Látky s hormonální aktivitou a jejich účinky na organizmy v prostředí, Střevní mikrobiom a jeho vliv na naše zdraví, Kontaminace potravin atd.

I přes vysokou odbornost prezentovaných témat se kurz setkal s velmi pozitivní odezvou. Při předávání osvědčení vzešel ze strany seniorů požadavek na spolupráci s U3V i v dalších letech.

Občané pro Medlánky z. s. a městská část Brno-Medlánky
e spoluprací s Univerzitou třetího věku Masarykovy univerzity
Vám nabízí kurz

ZDRAVÍ A POTRAVINY

VŽDY VE ČTVRTEK
od 9.00 do 10.30 hodin
od 27. 9. do 8. 11. 2018

pro seniory od 55 let
celkem 6 lekcí
ve Společenském centru SC Sýpka

PŘIHLÁŠKY
Přihláška bude přílohou
Medláneckého zpravodaje a ke stažení
na internetových stránkách MČ.
Přihlášku je možné osobně podat
v úředních hodinách (pondělí, středa) na
Úřadě městské části Brno-Medlánky
nebo vhodit do schránky úřadu MČ.
ZÁPISNÉ 100 Kč

BLIŽŠÍ INFORMACE
Kateřina Žůrková, místostarostka
Telefon: 538 706 277
Alena Bradáčová
Telefon: 538 706 252
E-mail: bradacova@medlanky.brno.cz

Dotační příležitosti

S ohledem na snahu získat další finanční prostředky na aktivity realizované v rámci Univerzity třetího věku byly připraveny a podány tyto žádosti o dotaci:

Žádost o individuální dotaci Krajského úřadu Jihomoravského kraje, Odboru sociálních věcí

Tyto dotace jsou určeny pro konkrétního žadatele z důvodů zvláštního zřetele hodných, a to zejména pro okruh projektů, které nejsou v předmětném období podporovány žádným z vyhlášených dotačních programů.

Cílem projektů **Vzdělávání seniorů jako součást sociálních služeb Jihomoravského kraje** a je ve spolupráci JMK a Univerzitou třetího věku

Masarykovy univerzity realizovat vzdělávací kurzy pro seniory, klienty domovů pro seniory Jihomoravského kraje. Témata kurzů jsou zaměřena např. na udržování a rehabilitaci kognitivních funkcí, duševní hygienu v seniorském věku nebo zprostředkovávání poznatků z oblasti kulturních či historických témat. Snahou je zkvalitnění života seniorů žijících v pobytových zařízeních zřízených JMK a zlepšení sociálních služeb poskytovaných JMK.

Program Kulturní aktivity, Ministerstvo kultury, odbor regionální a národnostní kultury

V tomto programu jsou podporovány projekty s regionálním a národním dopadem, kulturní aktivity zaměřené především na realizaci Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020.

Cílem projektu **Umění v podání seniorů** je stávající kurzy U3V MU inovovat tak, aby ještě více odpovídaly specifickým požadavkům seniorů a jejich obsah vedl k prohloubení a rozšíření dosavadních znalostí seniorů z oblasti kultury, především hudby a výtvarného umění, zvýšení motivace seniorů k zájmu o hudební a výtvarné

aktivity. Hudební i výtvarná sekce je zaměřena nejen na posílení stávajících či získání nových teoretických znalostí, ale i na osvojení dalších nebo zlepšení již nabytých praktických dovedností (zlepšení dovedností ve hře na hudební nástroj, osvojení základů hlasové techniky, zlepšení dechové koordinace, udržení kapacity plic, posílení bránice, podpora psychomotorické koordinace seniorů, osvojení si základů kresby a malby, zvládnutí výtvarných technik, získání povědomí o estetické/tvůrčí stránce fotografie, osvojení si hlavních technických parametrů každého snímku, pochopení nejdůležitějších

kompozičních principů, zlepšení percepce světla, posílení schopnosti vymýšlet jednoduché kompozice, způsobilost

vyfotografovat technicky vhodný snímek pro běžné typy scén – portrét, akce, krajina, předměty atd.).

Program INTERREG V-A Rakousko – Česká republika, Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky

Tento program je zaměřen na navázání spolupráce mezi Rakouskem a Českou republikou, zejména na regionální a místní projekty s přeshraničním významem pro programové období 2014–2020. Přípravu zastřešuje Řídící orgán (Úřad vlády Dolního Rakouska) ve spolupráci s Národním orgánem (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR).

Podaný projekt s názvem **Celoživotní vzdělávání bez hranic** je zaměřen na posílení spolupráce U3V MU s Dunajskou univerzitou v Kremži. Masarykova univerzita (MU) klade velký důraz na podporu a rozvoj celoživotního vzdělávání (CŽV) pro všechny profesní a věkové skupiny obyvatel. MU si je vědoma důležitosti dalšího rozvoje CŽV a proto se chce zaměřit na získávání zkušeností s přípravou, postupným zajišťováním a konečnou realizací programů CŽV i v zahraničí. V rámci projektu bude vytvořena platforma umožňující výměnu zkušeností s Dunajskou univerzitou v Kremži (DUK), která je zaměřena na právě na oblast vzdělávání dospělých, je průkopnickou institucí v této oblasti

v Evropě s nejvyššími standardy kvality ve výzkumu a výuce a nese označení kvality společnosti AQ Austria. Na projektu bude spolupracovat i České centrum v Rakousku, které zajistí propagaci aktivit projektu směrem k organizacím zabývajících se problematikou CŽV i k veřejnosti obou zemí. Výhodou zapojení ČR je znalost prostředí obou zemí i bohaté zkušenosti s propagací aktivit.

V rámci propagace aktivit projektu proběhne v obou zemích ukázka aktivit projektu, a to přednášky z oblasti astronomie, které jsou určeny zájemcům o další vzdělávání, organizacím zabývajících se celoživotním vzděláváním, veřejnosti. Přednáška bude pro všechny zájemce zdarma. V průběhu realizace projektu proběhnou na univerzitě v Kremži dvě setkání partnerů, a vedoucích pracovníků na různých úrovních vedení a organizačních pracovníků zabývajících se problematikou CŽV. Následovat bude společná realizace čtyřdenního interaktivního kurzu pro zájemce o další vzdělávání obou zemí, který pilotně proběhne v Telči. Téma kurzu bylo připraveno na základě

průzkumu mezi zájemci o další vzdělávání. Kurz bude realizován dvojjazyčně, některé z aktivit budou společné. Nově vzniklý kurz bude sloužit jako šablona pro vznik dalších kurzů. Na jeho přípravě se budou podílet oba partneři. Před ukončením projektu proběhne v Brně setkání partnerů projektu, na kterém budou zhodnoceny všechny projektové aktivity.

Dotace na aktivity realizované v rámci Plánu aktivního stárnutí ve městě Brně, Magistrát města Brna, Odbor zdraví

Účelem programu je podpora aktivit v oblasti aktivního stárnutí a přípravy na stáří v rámci projektu Plán aktivního stárnutí ve městě Brně a Národního akčního plánu podporujícího pozitivní stárnutí.

V rámci tohoto programu byly podány žádosti o dotaci, a to pro projekt s názvem:

→ **Jak zvládnout nástrahy sociálních služeb**, který je zaměřen na posílení sociální gramotnosti účastníků, tedy seniorů Jihomoravského kraje, a to díky podrobnému seznámení se účastníků se systémem sociálního zabezpečení v ČR, se základními dávkovými nástroji, návazností služeb sociální péče na služby zdravotní péče, procesu vyřizování žádostí o přiznání pomoci u vybraných dávek. Samozřejmě nebude opomenuta ani praktická stránka této oblasti např. vyplňování žádostí o dávky. Prostor bude i pro sdílení osobních zkušeností účastníků. Výstupem pak bude metodika pomáhající seniorům v orientaci v agendě sociálních dávek.

→ **Toulky brněnským podzemím**, jehož záměrem je přiblížit posluchačům skrytou část dějin města Brna, v různých časových obdobích, a to včetně historických souvislostí a informacemi o specifické stavební činnosti našich předků rozšíří znalosti a fakta o mnohotvárné historii města.

→ **Dokážete to i VY**, který si klade za cíl upevnit a rozšířit úroveň znalostí a praktických dovedností seniorů v oblasti poskytování první pomoci, posílí jejich schopnost odpovídajícím způsobem si v mimořádné situaci poradit (nepanikařit, rychle a správně se rozhodnout, adekvátně komunikovat, poskytnout potřebnou první pomoc, potažmo zachránit život).

Propagace

Tiskové konference

Aktivity Univerzity třetího věku MU jsou kromě jiného prezentovány formou tiskových zpráv, **kteřou** jsou rozesílány médiím a předkládány na tiskových konferencích.

Zmínit zde můžeme např. tiskovou konferenci, která proběhla 18. dubna v Jihlavě, kde byl propagován nový kurz Univerzity

třetího věku nazvaný Etudy ze středověkého a raně novověkého života probíhající nyní v Univerzitním centru Telč.

Další tisková konference týkající se aktivit U3V proběhla ve středu 20. června v Českém centru ve Vídni. Velký zájem kromě jiného vzbudil kurz, který je

připravován ve spolupráci s Ústavem teoretické fyziky a astrofyziky Přírodovědecké fakulty MU a je určen pro české a rakouské seniory. Konference se zúčastnilo 20 novinářů a bližší informace jsou uvedeny v kapitole Výběr zajímavých událostí.

Konference Význam univerzit třetího věku ve vzdělávání seniorů

V pondělí 12. listopadu proběhla v prostorách Senátu ČR konference Význam univerzit třetího věku ve vzdělávání seniorů ve spolupráci a pod záštitou Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku Senátu ČR a pod záštitou Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu ČR. Cílem konference bylo připomenout 25 let činnosti Asociace univerzit třetího věku ČR a věnovat se co nejširšímu spektru pohledů na současný život seniorů. Na konferenci vystoupili nejen zástupci realizátorů vzdělávacích aktivit pro seniory z České republiky a ze Slovenska, ale i významní odborníci z oblasti geriatry, sociologie, pedagogiky a psychologie.

Většina vystupujících odborníků a organizátorů byla z Masarykovy univerzity. Jsme velmi rádi, že jsme se mohli spolupodílet na této prestižní záležitosti, na kterou byli zváni významní hosté z řad ministerstev, zástupců významných seniorských organizací a organizátorů U3V z České republiky a zahraničí. Celkem se konference zúčastnilo přes sto hostů.

Za zmínku stojí rovněž spolupráce na tiskovém briefingu senátního Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku, který se konal ve stejný den jako konference. Za univerzitu třetího věku Masarykovy univerzity vystoupila prof. Hana Matějovská Kubešová. Na briefingu bylo prezentováno seniorské vzdělávání včetně univerzit třetího věku a jeho přínos ke zkvalitnění života seniorů.

Prezentace aktivit U3V studentům Lékařské fakulty, spolupráce na výuce

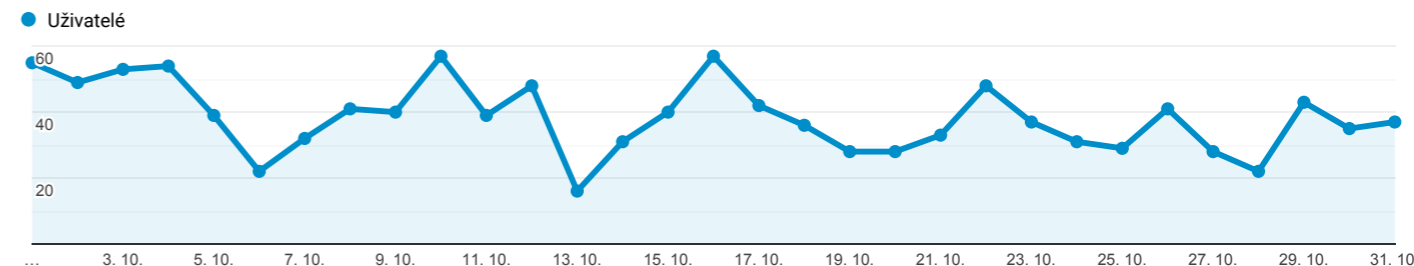
V rámci předmětu Základy andragogiky informovala Ing. Barbora Hašková studenty Lékařské fakulty MU o historii a vývoji seniorského vzdělávání a Univerzitě třetího věku na Masarykově univerzitě. Studenti také navštívili počítačovou cvičebnu a studovnu časopisů Univerzity třetího věku, která se nachází v suterénu budovy Fakulty sociálních studií MU.

1. 10. 2018 - 31. 10. 2018

Všichni uživatelé
100,00 % Uživatelé

Přehled

Internetové stránky U3V, Facebook, Yammer

Stále platí, že internetové stránky www.u3v.muni.cz jsou jedním z důležitých informačních pramenů o aktivitách a aktuálním dění v rámci Univerzity třetího věku Masarykovy univerzity. Tento typ prezentace je určen nejen současným posluchačům, ale především pak novým zájemcům o studium. Ti na stránkách naleznou informace o jednotlivých programech U3V společně s elektronickými přihláškami. Dále se mohou návštěvníci seznámit s možnostmi nabízených tematických kurzů, jejichž nabídka je v průběhu roku neustále aktualizována a rozšiřována.

Ve snaze rozšiřovat portfolio komunikačních kanálů, umísťujeme informace o nabídce Univerzity třetího věku i na Facebook. Vzhledem k velkému množství uživatelů sociálních sítí je to další z možností jak prezentovat aktivity U3V MU směrem k širším masám populace.

Mezi další způsob propagace našich aktivit patří i interní komunikační kanál MU Yammer. Zde rovněž informujeme o významných plánovaných či proběhlých akcích U3V.

Prezentace seniorských prací

Posluchači Univerzity třetího věku MU se mohou již od roku 2007 pravidelně účastnit Výtvarného plenéru, kde se pod vedením lektorů ve výtvarné části seznamují se základy kresby, lineární perspektivou, a také s kresbou stromů, květeny a městské krajiny. Ve fotografické části kurzu se účastníci věnují především práci se světlem, docílení technicky kvalitního snímku při zachycení jednotlivých témat jako je architektonický detail, veduta, portrét socha atd.

Práce, které vznikají v rámci Výtvarného plenéru, jsou pravidelně představovány ve výstavních prostorách v České republice i v zahraničí. Pro stálou prezentaci děl seniorů využíváme i další místa. Vybrané práce seniorů jsou například umístěny na chodbách Univerzitního centra v Telči, v počítačové cvičebně a studovně Univerzity třetího věku na Fakultě sociálních studií MU, v Ústřední knihovně Fakulty sociálních studií, v kancelářích U3V MU a vedení Masarykovy univerzity.

Prezentace v médiích

Pravidelně jsme v souvislosti s aktivitami Univerzity třetího věku oslovováni z různých médií. Jako příklad můžeme uvést Českou televizi, kde byl rozhovor Ing. Barborou Haškovou zařazen do Dobrého ráno vysílaného 28. srpna.

Menší význam měla cesta (ale měla i význam mezinárodní), která spojovala údolí řeky Svratky s hradem Veveří a končila na nynější ulici České, náměstí Svobody a na Masarykově třídě.

UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU - IDEÁLNÍ MÍSTO PRO VZDĚLÁVÁNÍ A SETKÁVÁNÍ

Univerzita třetího věku Masarykovy univerzity nabízí všem aktivním seniorům s chutí a vůlí smysluplně trávit svůj čas nejen možnost vzdělávat se, dozvídat se nové poznatky ze světa vědy a seznamovat se s erudovanými odborníky, ale i navazovat nová přátelství se svými vrstevníky.

Obliba seniorského vzdělávání neustále roste, proto je naší snahou připravovat pestrou a zajímavou nabídku pro co nejširší okruh posluchačů. Zájemcům, kteří si chtějí rozšířit svůj přehled a vědomosti z nejrůznějších vědních oborů, je určen **Všeobecně zaměřený kurz**. Na jeho koncepci a obsahu se podílejí jednotlivé fakulty MU, čímž je zaručen víceoborový charakter. Po ukončení tříletého cyklu obdrží posluchači na **slavnostní promoci** osvědčení o absolvování.

Nad rámec základního programu jsou pro posluchače U3V pořádány **tematické krátkodobé kurzy** zaměřené na informační technologie, cizí jazyky, pohybové-relaxační aktivity, na otázky z oblasti humanitních i přírodních věd a mnoho dalších.

Přednášky trvají 90 minut a konají se jednou za 14 dní v období od října do května. Vzdělávání je bezplatné, každoročně se hraje pouze **zápisné**, které bylo pro akademický rok 2018/2019 stanoveno ve výši **800 Kč**.

Přihlášky je možné podat **do 30. června 2018** buď osobně v kanceláři Univerzity třetího věku MU (Komenského nám. 2, Brno) nebo elektronicky. Další informace a podrobnosti o nabízených kurzech, podmínkách přijetí a možnostech přihlašování naleznete na www.u3v.muni.cz.

Za kolektiv U3V MU
Mgr. Marcela Strmisková

SENIOR str. 7

Evaluace vzdělávacích aktivit

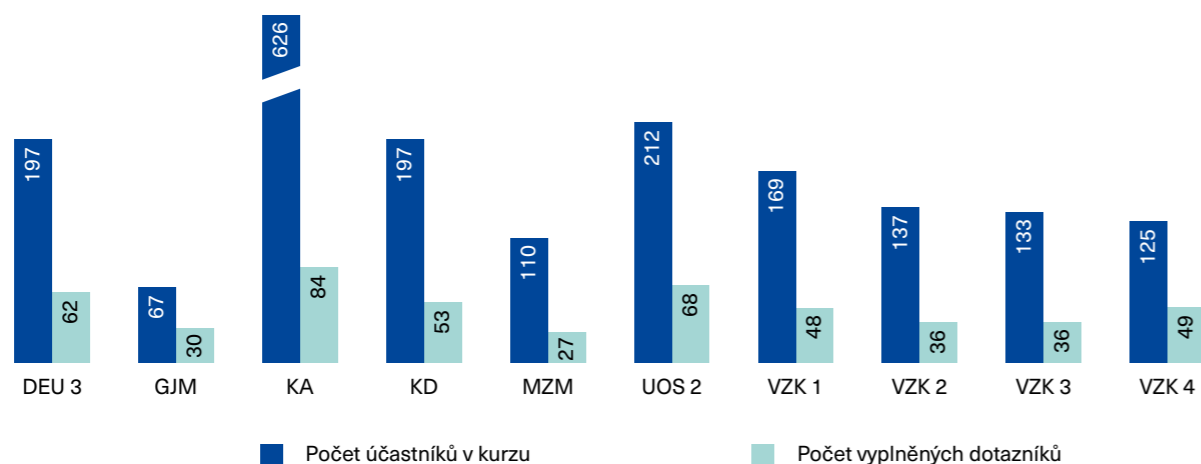
Monitorování potřeb a přání účastníků námi pořádaných kurzů je pro nás velmi důležité. Proto v úzké spolupráci s posluchači pravidelně hodnotíme téměř všechny vzdělávací aktivity, čímž získáváme neocenitelnou zpětnou vazbu pro naši další práci.

Dotazníková šetření jsou především zaměřena na spokojenost s obsahem, kvalitou a celkovou organizací vzdělávacích aktivit, na přístup lektorů a obsáhlost jimi dodávaných materiálů, na výši úhrad za kurzy, úroveň a umístění poslucháren a mnoho dalšího. Potřebná sociodemografická data získáváme mimo jiné z Informačního systému MU, ve kterém jsou všichni naši posluchači evidováni. Některé výsledky

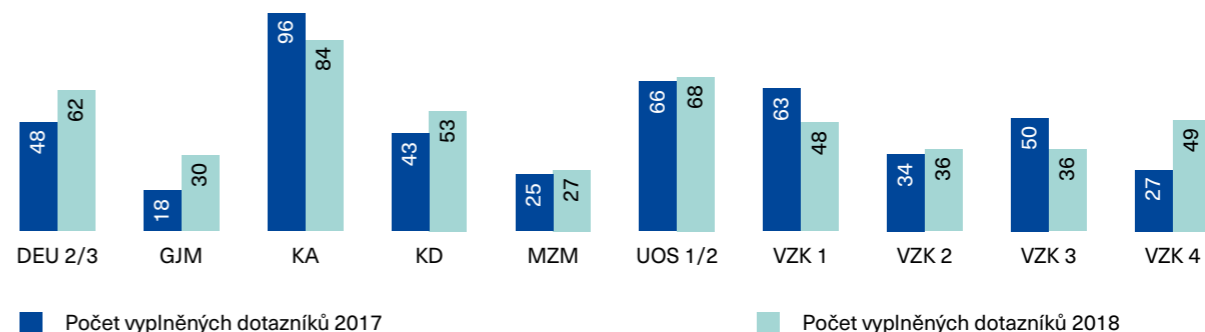
z dotazníkového šetření, provedeného na konci akademického roku 2017/2018, máte možnost shlédnout na následujících stranách.

Dotazník, jehož prostřednictvím jsme šetření prováděli, vyplnilo 493 respondentů. Návratnost podle jednotlivých kurzů můžete vidět na následujícím grafu.

Návratnost vyplněných dotazníků v roce 2018

Srovnání počtu vyplněných dotazníků v letech 2017 a 2018

Zajímalo nás, zda má návratnost dotazníků vzestupnou nebo naopak sestupnou tendenci. Z porovnání s předešlým rokem 2017 jsme zjistili, že množství respondentů, kteří byli ochotni podílet se na dotazníkovém šetření, se příliš nemění. I nadále jsou nejaktivnější posluchači Kurzu pro absolventy, naopak nejmenší ochota vzešla z řad posluchačů kurzu, pořádaném ve spolupráci s Moravským zemským muzeem. Téměř totožná návratnost byla zaznamenána u respondentů z kurzu Umění objednavatelé a umělecký styl v dějinách.

Zkratky kurzů:

- DU 2 Dějiny umění a vizuální kultury 2. ročník
- DU 3 Dějiny umění a vizuální kultury 3. ročník
- GJM G. J. Mendel: člověk, opat a vědět
- KA Kurz pro absolventy
- KD Kulturní dědictví a památková péče na Moravě
- MZM Univerzita třetího věku v Moravském zemském muzeu
- UOS 1 Umění, objednavatelé a umělecký styl v dějinách 1. ročník
- UOS 2 Umění, objednavatelé a umělecký styl v dějinách 2. ročník
- VZK 1 Všeobecně zaměřený kurz 1. ročník
- VZK 2 Všeobecně zaměřený kurz 2. ročník
- VZK 3 Všeobecně zaměřený kurz 3. ročník
- VZK 4 Všeobecně zaměřený kurz 4. ročník

Struktura posluchačů

Analýzy složení skupin účastníků kurzů U3V na MU opakovaně potvrzují, že o studium projevují zájem více ženy než muži. Téměř devět z deseti posluchačů, kteří navštěvovali dlouhodobé kurzy pořádané Univerzitou třetího věku, byly ženy (88 %). Pouze jeden účastník z deseti (12 %) byl muž.

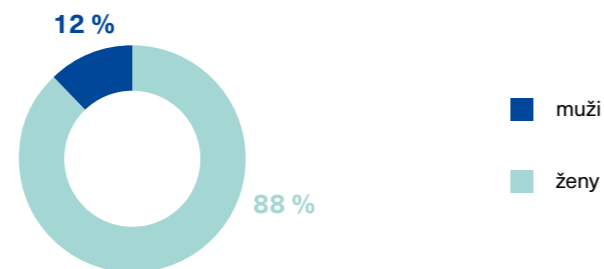
Věková struktura je znázorněna níže. V akademickém roce 2017/2018 tvořili nejpočetnější skupinu posluchači ve věku do 64 let (62 %). Průměrný věk byl 70,4 let. Nejmladšímu účastníkovi bylo 51 roků (jednalo se o výjimku), nejstaršímu 92 let.

Dvě třetiny (64 %) přihlášených posluchačů má středoškolské vzdělání, jedna třetina (36 %) vzdělání vysokoškolské.

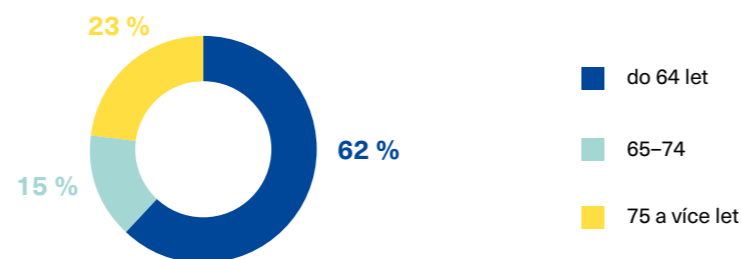
Téměř tři čtvrtiny posluchačů bydlí v Brně (69 %), zbývající jedna čtvrtina (31 %) bydlí mimo Brno.

Stále větší oblíbenost elektronické komunikace se nevyhnula ani účastníkům U3V. Devět z deseti posluchačů (92 %) navštěvujících kurzy Univerzity třetího věku vlastní emailovou adresu, prostřednictvím níž s námi pravidelně komunikují. Pouze 8 % přihlášených emailovou adresu nevládní a preferuje spíše telefonický, nebo osobní kontakt.

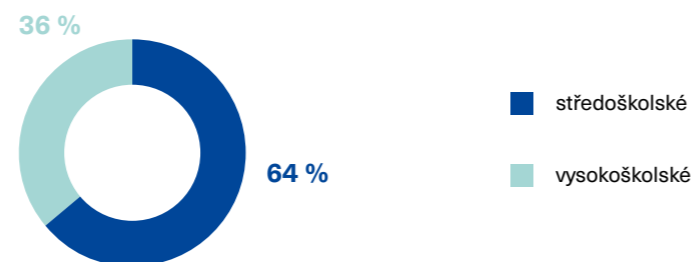
Struktura posluchačů podle pohlaví

Struktura posluchačů podle věku

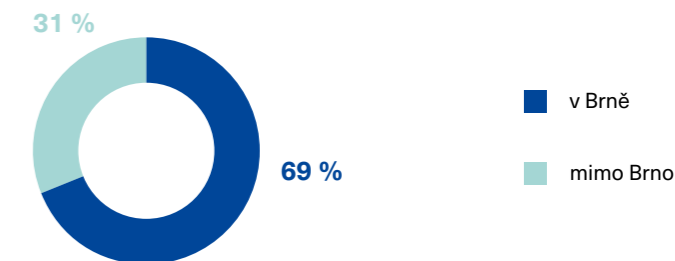

Struktura posluchačů podle vzdělání

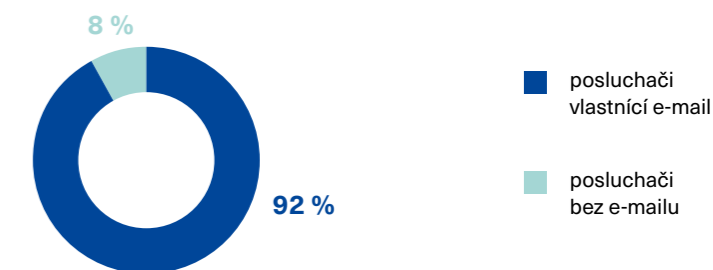

Dalším ukazatelem toho, že i seniorská populace jde s dobou a stále častěji preferuje nástroje šetřící čas a nabízející větší pohodlí, je preference způsobu platby veškerých vzdělávacích aktivit. Jak vyplývá z grafu zobrazeného níže, téměř polovina respondentů (48,5 %) by chtěla hradit kurzovné bankovním převodem. Více než třetina posluchačů (28 %), kteří se zúčastnili dotazníkového šetření, preferuje platbu v hotovosti a zbývajících 23,5 % ocenilo zavedení možnosti úhrady prostřednictvím platební karty.

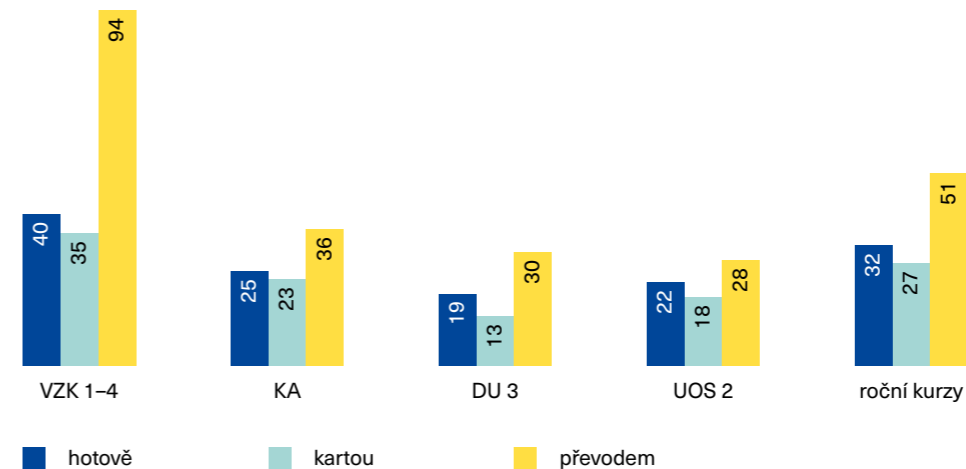
Struktura posluchačů podle bydliště

Struktura posluchačů podle vlastnictví e-mailové adresy

Preferance způsobu platby

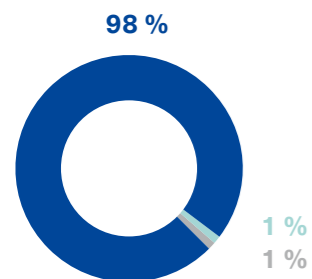
Spokojenost posluchačů

Více než devět z deseti dotázaných respondentů (98 %) je rozhodně nebo spíše spokojeno s celkovou úrovní vzdělávání na Univerzitě třetího věku MU. Zcela a spíše nespokojena byla jen velmi malá část dotázaných (cca 1 %), stejné procento dotázaných **neuměla** své pocity zhodnotit.

Z podrobnější analýzy vyplývá, že celkově nejvyšší míru spokojenosti vykazovali posluchači uměnovědných kurzů (Dějiny umění a vizuální kultury, Umění objednavatelé a umělecký styl v dějinách) a kurzů trvajících jeden rok (G. J. Mendel: člověk, opat a vědec, Kulturní dědictví a památková péče na Moravě, Univerzita třetího věku v Moravském zemském muzeu).

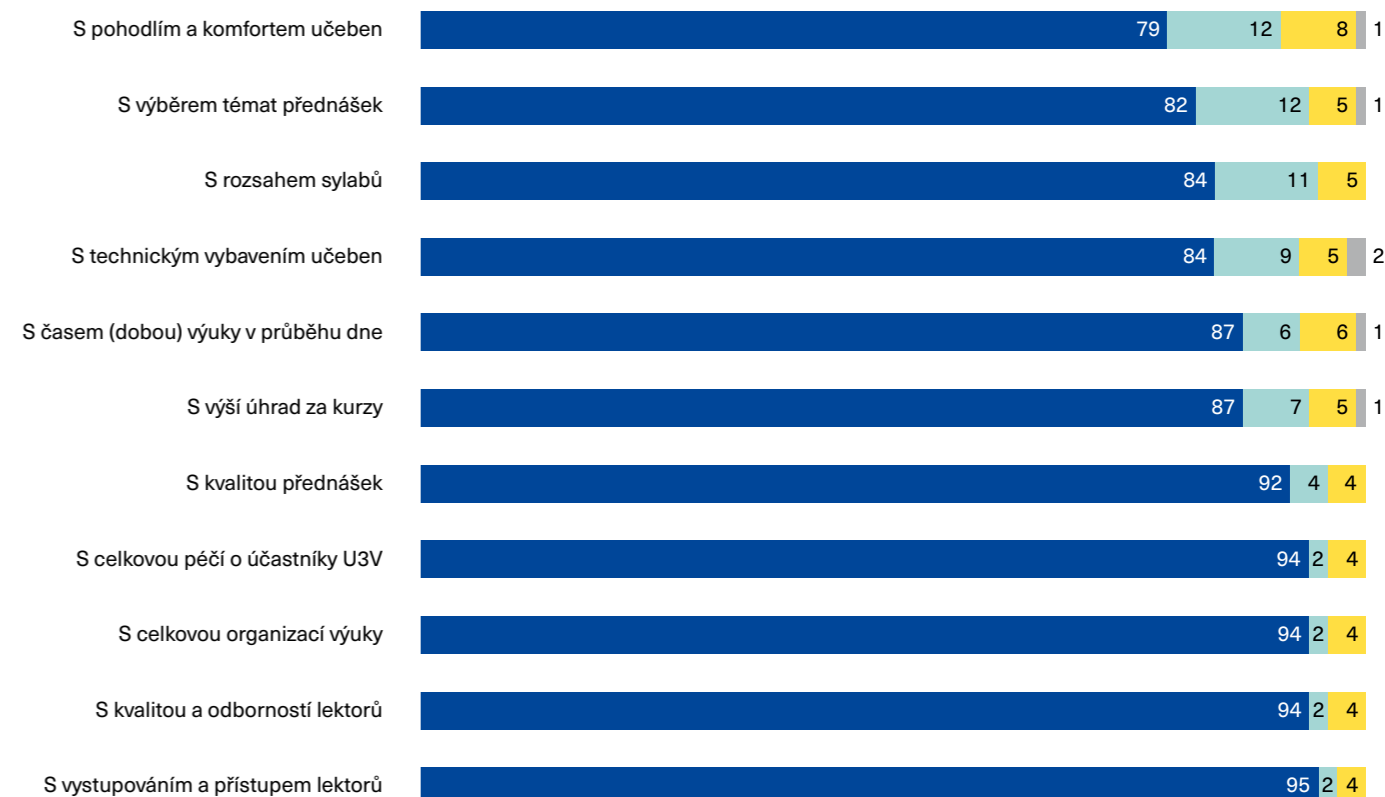
Míru spokojenosti respondentů s jednotlivými atributy, které souvisí se vzděláváním na U3V MU, jsme identifikovali prostřednictvím 11 položek (indikátorů). Míra spokojenosti byla měřena na pětibodové stupnici (škále) jako ve škole, kdy 1 znamená „výborně“ (resp. zcela spokojen) a 5 znamená „nedostatečně“ čili zcela nespokojen. Je možné konstatovat, že u všech zjišťovacích položek vysoce převažuje míra spokojenosti respondentů nad nespokojeností. Jak je v následujícím grafu patrné, respondenti byli nejvíce spokojeni s vystupováním a přístupem lektorů, dále pak s jejich kvalitou a odborností, s celkovou organizací výuky a s celkovou péčí o účastníky U3V. Menší počet respondentů byl spokojen s pohodlím a komfortem učeben, s výběrem témat přednášek nebo rozsahem sylabů.

Celková spokojenost

- Rozhodně / spíše spokojen(a)
- Rozhodně / spíše nespokojen(a)
- Nevím, neumím se rozhodnout

Nakolik jste spokojen(a) nebo nespokojen(a) s položkami, které souvisí se vzděláváním na U3V MU? (%)

- Spokojen(a)
- Ani spokojen(a), ani nespokojen(a)
- Nespokojen(a)
- Nehodnotím

Programy kurzů U3V MU 2018/2019

Program přednášek jednotlivých ročníků Všeobecně zaměřeného kurzu v akademickém roce 2018/2019

První ročník

Ve spolupráci s Lékařskou fakultou MU

- 1. My a správná výživa**
Mgr. Martin Forejt, Ph.D.
- 2. Osteoporóza a sarkopenie – hrozba ztráty soběstačnosti**
prof. MUDr. Hana Matějovská Kubešová, CSc.
- 3. Změny oka a vidění spojené s věkem**
doc. MUDr. Šárka Skorkovská, CSc.
- 4. Nežádoucí účinky a bezpečnost léčiv**
doc. PharmDr. Jan Juřica, Ph.D.
- 5. Totální náhrady kyčle a kolene**
doc. MUDr. Zbyněk Rozkydal, Ph.D.
- 6. Novinky na poli Alzheimerovy nemoci**
prof. MUDr. Irena Rektorová, Ph.D.
- 7. Problematika přenosu infekcí v souvislosti s poskytováním zdravotní péče**
MUDr. Bohdana Rezková, Ph.D.
- 8. Srdeční selhání v 21. století**
prof. MUDr. Jindřich Špinar, CSc.

Ve spolupráci s Fakultou sociálních studií MU

- 9. Multikulturalismus, začleňování a exkluze v českém školství: kritická reflexe situace a pojmů**
Irena Kašparová, M.A., Ph.D.
- 10. Vztah mezi novináři a vlastníky a jeho důsledek pro obsah médií**
Mgr. Lenka Waschková Císařová, Ph.D.
- 11. Mladí dospělí? Liší se od předchozích generací, a jaké mají vztahy se svými rodiči?**
prof. PhDr. Petr Macek, CSc.
- 12. To jsou fake news!**
Mgr. Miloš Gregor, Ph.D.
- 13. Aktuální ozbrojené konflikty**
Mgr. Tomáš Šmíd, Ph.D.
- 14. Trénování paměti pro seniory**
PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D.
- 15. Hormony vs. orgány: změna pohlaví v sociologické perspektivě**
doc. PhDr. Ing. Radim Marada, Ph.D.
- 16. EU: kdo a jak ji řídí?**
doc. PhDr. Markéta Pitrová, Ph.D.

Druhý ročník

Ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou MU

- 1. Geologický vývoj Brna a okolí**
prof. RNDr. Antonín Přichystal, DSc.
- 2. Mikroorganismy kolem nás a jak nám pomáhají**
Mgr. Petra Vídeňská, Ph.D.
- 3. České diamanty – mýty a realita**
doc. RNDr. Jana Kotková, CSc.
- 4. Staré a nové zátěže životního prostředí**
prof. RNDr. Ivan Holoubek, CSc.
- 5. 500 let nejstarší mapy Čech**
Mgr. Bc. Zdeněk Stachoň, Ph.D.
- 6. Zázraky reprodukční medicíny aneb příběh vnoučat ze zkumavky**
RNDr. Helena Nejezchlebová, Ph.D.
- 7. Geneticky modifikované potraviny na vašem stole**
doc. RNDr. Milan Bartoš, Ph.D.
- 8. Co už víme a co ještě nevíme o netopýrech?**
doc. RNDr. Zdeněk Řehák, CSc.

Ve spolupráci s Filozofickou fakultou MU

- 9. Historie a rozvoj Masarykovy univerzity – pokračování**
prof. Mgr. Lukáš Fasora, Ph.D.
- 10. Dějiny cestování v Habsburské monarchii**
PhDr. Zdeňka Stoklásková, Ph.D.
- 11. Hudební a taneční folklor na Moravě v zájmu sběratelů a badatelů**
doc. PhDr. Martina Pavlicová, CSc.
- 12. Renesanční zámek na Moravě? Forma a funkce rezidenční architektury raného novověku**
prof. PhDr. Mgr. Tomáš Knoz, Ph.D.

- 13. Divadlo na Moravě v 16.–19. století**
prof. PhDr. Margita Havlíčková
- 14. Umělecké skvosty a kulturní dědictví tří významných kultur na území Španělska**
Mgr. Athena Alchazidu, Ph.D.
- 15. Michelangelo a zbožnost v renesanci**
doc. Mgr. Pavel Suchánek, Ph.D.
- 16. Československá státní symbolika, vlajka, znak a jak jsme k nim přišli**
PhDr. Libor Vykoupil, Ph.D.

Třetí ročník

Ve spolupráci s Právnickou fakultou MU

- 1. Odpovědnost za škodu v občanském právu**
JUDr. Lenka Dobešová, Ph.D.
- 2. Insolvence a osobní bankrot**
JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.
- 3. Přeshraniční otázky manželství, rodičovské odpovědnosti a dědění**
JUDr. Tereza Kyselovská, Ph.D.
- 4. Nájem bytu a domu**
JUDr. Lukáš Hadamčík, Ph.D.
- 5. Role Ústavního soudu v českém právním systému**
JUDr. Kateřina Šimáčková, Ph.D.
- 6. Služba honorárního konzula**
doc. JUDr. Petr Mrkývka, Ph.D.
- 7. Problematika domácího násilí**
JUDr. Milana Hrušáková, Ph.D.
- 8. Odklony v trestním řízení**
JUDr. Eva Brucknerová, Ph.D.

Ve spolupráci s Pedagogickou fakultou MU

- 9. Fenomén zvaný „Bitva u Slavkova“**
Mgr. Miroslav Jireček, Ph.D.
- 10. Pobyt vědce na české základně v Antarktidě 2014–2015**
doc. RNDr. Alena Žákovská, Ph.D.
- 11. Národní kulturní památky ČR 1962–2015**
Mgr. Jiří Mihola, Ph.D.
- 12. Mé vnouče je jiné, má autismus**
doc. PhDr. Barbora Bazalová, Ph.D.
- 13. Krajina britského romantismu aneb literární toulky Anglií a Skotskem**
Mgr. Lucie Podroužková, Ph.D.
- 14. Naše paměť – jak se vyvíjí a co o ní víme**
Mgr. Jan Krása, Ph.D.
- 15. Jak jsme vyjednávali a bojovali za samostatný stát**
PhDr. Kamil Štěpánek, CSc.
- 16. Bretaň a její legendy**
PhDr. Miroslava Novotná, Ph.D.

Čtvrtý ročník

- 1. Historie občanských aktivit v českých zemích: české a skautské století**
doc. Ing. Vladimír Hyánek, Ph.D.
(Ekonomicko-správní fakulta MU)
- 2. Daně: co všechno musíme platit?**
doc. JUDr. Ing. Michal Radvan, Ph.D.
(Právnická fakulta MU)
- 3. Soudcovská nezávislost**
doc. JUDr. David Kosař, Ph.D., LL.M., J. S. D.
(Právnická fakulta MU)

- 4. Demografický přechod a stárnutí populace**
doc. RNDr. Josef Kunc, Ph.D.
(Ekonomicko-správní fakulta MU)
- 5. Přínos pohybové aktivity v seniorském věku**
MUDr. Kateřina Kapounková, Ph.D.
(Fakulta sportovních studií MU)
- 6. Jak se orientovat v nabídce potravin a jak číst obaly potravin**
Ing. Iva Hrnčířková, Ph.D.
(Fakulta sportovních studií MU)
- 7. Studium v archivu – úvod pro začínající badatele**
Mgr. Luděk Navrátil (ředitel Archivu MU)
- 8. Arktida z pohledu mezinárodních vztahů**
Mgr. Barbora Padrtová, Ph.D.
(Fakulta sociálních studií MU)
- 9. Moderní materiály**
Mgr. Zdeněk Moravec, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta MU)
- 10. Vznik života ve světle nejnovějších poznatků**
doc. Mgr. Jan Havliš, Dr. (Přírodovědecká fakulta MU)
- 11. Historizující inspirace v moderní vokální hudbě**
doc. Mgr. Vladimír Richter (Pedagogická fakulta MU)
- 12. Jak správně hospodařit s financemi a vyhnout se pastím dnešní doby**
Mgr. et Mgr. Michal Škerle (Pedagogická fakulta MU)
- 13. K čemu nám jsou superpočítače**
prof. RNDr. Luděk Matyska, CSc. (Fakulta informatiky MU)
- 14. Konec soukromí v digitální době**
doc. RNDr. Jan Bouda, Ph.D. (Fakulta informatiky MU)
- 15. Mobilní technologie k podpoře zdraví a aktivního stáří**
doc. Mgr. Steriani Elavsky, Ph.D.
(Fakulta sociálních studií MU)

Program přednášek jednotlivých směrů Kurzu pro absolventy Univerzity třetího věku v akademickém roce 2018/2019

Směr humanitní

- 1. Rodinné právo**
prof. JUDr. Zdeňka Králíčková, Ph.D. (Právnická fakulta MU)
- 2. Vývoj sebehodnoceného zdraví a jeho měření**
Beatrice Elena Chromková Manea, M.A., Ph.D.
(Fakulta sociálních studií MU)
- 3. Nástroje pro zpřístupnění operačního systému a aplikací uživatelům se zrakovým postižením**
Mgr. Radek Pavlíček (Středisko Teiresiás MU)
- 4. Historie zubních náhrad a výplní**
Mgr. Dana Fialová (Přírodovědecká fakulta MU)
- 5. Bezpečnost v kyberprostoru**
Mgr. Jakub Drmola, Ph.D. (Fakulta sociálních studií MU)
- 6. Právní vztahy k nemovitostem**
JUDr. Jaromír Koziak, Ph.D. (Právnická fakulta MU)

Směr přírodovědný

- 1. 500 let nejstarší mapy Čech**
Mgr. Bc. Zdeněk Stachoň, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta MU)
- 2. Pobyt vědce na české základně v Antarktidě 2014–2015**
doc. RNDr. Alena Žákovská, Ph.D. (Pedagogická fakulta MU)
- 3. České diamanty – mýty a realita**
doc. RNDr. Jana Kotková, CSc. (Přírodovědecká fakulta MU)
- 4. Architektura a životní prostředí**
Mgr. Jan Dostalík, Ph.D. (Fakulta sociálních studií MU)

- 5. Geneticky modifikované potraviny na vašem stole**
doc. RNDr. Milan Bartoš, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta MU)

- 6. Změny klimatu a infekční onemocnění statisticky**
Mgr. Natálie Martínková, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta MU)

Směr společenskovedný

- 1. Norsko jako nová šance – čeští a slovenští emigranti na evropském Severu**
doc. PhDr. Miluše Juříčková, CSc. (Filozofická fakulta MU)
- 2. Současná migrační vlna/krise v Evropě a ČR**
doc. RNDr. Josef Kunc, Ph.D.
(Ekonomicko-správní fakulta MU)
- 3. Čína: ideologie, politika, environmentální problémy a jejich řešení**
Mgr. Jan Dostalík, Ph.D. (Fakulta sociálních studií MU)
- 4. Kulturní odlišnosti**
Ing. Ondřej Částek, Ph.D. (Ekonomicko-správní fakulta MU)

- 5. Senior a právo na informace ze strany veřejné správy**
JUDr. Petr Kolman, Ph.D. (Právnická fakulta MU)
- 6. Evropská unie – výzvy na rozšíření**
Mgr. Ing. Libor Lněnička, Ph.D. (Pedagogická fakulta MU)

Směr zdravotnědný

- 1. Artróza velkých kloubů**
doc. MUDr. Zbyněk Rozkydal, Ph.D. (Lékařská fakulta MU)
- 2. Parkinsonova nemoc a příbuzná onemocnění**
prof. MUDr. Irena Rektorová, Ph.D. (Lékařská fakulta MU)

- 3. Pitný režim**
prof. MUDr. Hana Matějovská Kubešová, CSc.
(Lékařská fakulta MU)
- 4. Nové a vracející se infekce**
MUDr. Bohdana Rezková, Ph.D. (Lékařská fakulta MU)
- 5. Pohybová aktivita jako součást nefarmakologické preventivní léčby**
Mgr. Robert Vysoký, Ph.D.
(Fakulta sportovních studií MU, Lékařská fakulta MU)
- 6. Nové diety a výživové směry**
Ing. Iva Hrnčířiková, Ph.D. (Fakulta sportovních studií MU)

Směr spirituální

- 1. Když pohled znamená setkání: Svatá Foy a Conques**
doc. Ivan Foletti, MA, PhD. (Filozofická fakulta MU)

Program přednášek jednotlivých ročníků kurzu Umění, objednavatelé a umělecký styl v dějinách v akademickém roce 2018/2019

Kurz je organizován ve spolupráci s Filozofickou fakultou MU.

První ročník

- 1. Poutní kostel v Conques – opravdová tvář svatosti**
doc. Ivan Foletti, MA, PhD.
- 2. Umění: od „tří sester“ (architektura–sochařství–malířství) ke „krásnému spojení“**
prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.
- 3. Symfonie médií v presbytáři milánské baziliky Sv. Ambrože**
doc. Ivan Foletti, MA, PhD.

- 2. Božské ctnosti**
ThLic. David Ambrož (Biskupské gymnázium Brno)
- 3. Genesis – zápas s andělem**
Mgr. et Mgr. Marek Orko Vácha, Ph.D.
(přednosta Ústavu etiky na 3. lékařské fakultě UK, kněz)
- 4. Dva typy christianizace Evropy**
doc. PhDr. Jarmila Bednaříková, CSc. (Filozofická fakulta MU)
- 5. Osobnost sestry Anežky komtesy Františky Coudenhove-Honrichs – poslední členky rodu pánů z Kunštátu**
Františka Elena Sebíňová (sestra z Kongregace sester Těšitelék Božského srdce Ježíšova)
- 6. Skauting jako občanské náboženství?**
prof. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
(Fakulta sociálních studií MU)

- 4. Italské renesanční vily: souhra architektury, kultury a ekonomie**
doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.
- 5. Porta coeli v Předklášteří u Tišnova mezi romanikem a gotikou**
Mgr. Aleš Flídr
- 6. Francesco Primaticcio: malíř, architekt a štukatér ve Francii 16. století**
prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

- 7. Chrám múz na zámku Rožmberk a záalpská reflexe dvorské kultury italské renesance**
doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.
- 8. Giorgio Vasari: humanista mezi malířem, designérem a teoretikem umění**
prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.
- 9. Kroměřížská rezidence olomouckých biskupů v období pozdního baroka**
doc. Mgr. Pavel Suchánek, Ph.D.
- 10. Integrální umělecké dílo a slavnosti „Umění“ na Accademia di San Luca**
prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.
- 11. Umění ve službách řádu sv. Františka ve středověké střední Evropě**
Mgr. Aleš Flídr
- 12. Tridentýský koncil a reforma náboženského obrazu**
doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.
- 13. Ondřej Schweigl jako spoluvůrce sakrálních prostor na Moravě v době osvícenství**
doc. Mgr. Pavel Suchánek, Ph.D.
- 14. Josef Mánes a hraběcí rodina Sylva Taroucců v Čechách pod Kosířem**
prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.
- 15. Brněnská secese: dekorativní fasády a interiérová výzdoba**
Mgr. Jan Galeta

Třetí ročník

- 1. Podoby stylů v raném středověku**
doc. Ivan Foletti, MA, PhD.
- 2. Styl ve výtvarném umění: normativní, modální a funkční**
prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

- 3. Románská renesance nebo renesanční romanik? Proměna kostela sv. Prokopa v Záboří**
Mgr. Aleš Flídr
- 4. Gotika po gotice: Návraty ke středověku v architektuře raného novověku**
doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.
- 5. Karel Škréta, obraz očiště a barokní „curiositas“**
doc. Mgr. Pavel Suchánek, Ph.D.
- 6. Renesanční arkádový zámek v Čechách a na Moravě**
doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.
- 7. Recepce Michelangelovy a Borrominiho architektury v 18. století: dvě strany téže mince**
prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.
- 8. Výzdoba knihovnických sálů v 18. století**
Mgr. Michaela Šeferisová Loudová, Ph.D.
- 9. Styly v brněnské meziválečné architektuře**
prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.
- 10. Nové o starých mistrech**
prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.
- 11. Tělo a ideál: počátky sochařství ve starověkém Řecku**
doc. Mgr. Pavel Suchánek, Ph.D.
- 12. Nové objevy velkomoravské architektury**
Mgr. Aleš Flídr
- 13. Giotto**
doc. Ivan Foletti, MA, PhD.
- 14. Sixtínská kapele: restaurování a interpretace**
doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.
- 15. Giorgione da Castelfranco a „giorgionismus“**
prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

Program přednášek kurzu Univerzita třetího věku v Moravském zemském muzeu v akademickém roce 2018/2019

- 1. Dře jak Bulhar**
PhDr. Jana Poláková, Ph.D.
- 2. Archeologické a antropologické výzkumy Moravského zemského muzea v Austrálii**
Mgr. Petr Kostrhun, Ph.D.
- 3. Eduard Horský – fotograf lidového oděvu a kulturní krajiny**
PhDr. Helena Beránková
- 4. Z historie jihomoravských Charvátů**
Mgr. Lenka Nováková
- 5. Výzkumné výpravy Ústavu Anthropos na Africký kontinent**
doc. Mgr. Zdeňka Nerudová, Ph.D.
- 6. Česká divadelní moderna a avantgarda**
Mgr. Andrea Jochmanová, Ph.D.
- 7. České romantické divadlo**
Mgr. Andrea Jochmanová, Ph.D.
- 8. Akademická scéna: brněnský pokus takřka Osvobozený?**
Mgr. Hana Krafllová
- 9. Houby luk a pastvin**
Mgr. Hana Ševčíková
- 10. Příklady dvou pomezních podob rodinného loutkového divadla z brněnské proveniencce**
PhDr. Jaroslav Blecha
- 11. Knihovnický a divadelní odkaz Jiřího Mahena**
Mgr. Veronika Valentová, Ph.D.
- 12. Záchranné archeologické výzkumy Archeologického ústavu MZM**
Mgr. Zdeněk Hájek, Ph.D.
- 13. Lidový oděv na Brněnsku – proměny ženského a mužského kroje**
Mgr. Markéta Tobolová
- 14. Problematika nerostných surovin u nás a v Evropě**
RNDr. Stanislav Houzar, Ph.D.
- 15. Poslední lovci a sběračky (mezolit) na Moravě**
doc. PhDr. Martin Oliva, D.Sc.

Program přednášek kurzu Kulturní dědictví a památková péče na Moravě v akademickém roce 2018/2019

Kurz je organizován ve spolupráci s Národním památkovým ústavem.

- 1. Pravěk střední Evropy, přehled genetických a chronologických souvislostí**
PhDr. Petr Dvořák
- 2. Hrad Malenovice, překvapivé objevy na téměř zapomenuté památce**
Radim Vrla
- 3. Obnova hradu Cimburk u Koryčan**
Mgr. Dana Běhalová
- 4. „Starobylá štátue jest sešlá a potřebuje opravena býti.“ Problematika restaurování kamenných soch na několika příkladech**
Mgr. Lenka Melichová
- 5. Historie brněnských cihelen od středověku do počátku 20. století**
Mgr. Petr Holub
- 6. Zrození velkoměsta: Brno v 19. století**
Mgr. Pavla Cenková
- 7. Jak starý je činžák? Vývoj nájemního bydlení**
Ing. arch. Dana Novotná, Ph.D.
- 8. Šlechtic, generál, dvořan**
Mgr. Petr Czajkowski
- 9. Brněnské kašny od roku 1900 do současnosti**
Mgr. Eliška Plotěná
- 10. Péče o památky zahradního a krajinářského umění**
Ing. Roman Zámečník, Ph.D.
- 11. Život v zámeckých zahradách ve 2. polovině 20. století**
Ing. Lenka Křesadlová
- 12. Novostavby v památkově chráněných územích Znojemska v průběhu 20. století**
Mgr. Jana Oberreiterová
- 13. Tradiční lidové stavitelství ve Zlínském kraji**
Ing. arch. Jaroslav Novosad
- 14. Holešov, kapitoly ze stavební historie města a jeho památek**
Mgr. Jan Štětina
- 15. Fénix povstávající z popela: Proměny předmoderní kulturní krajiny mezi Mikulovem a Znojmem. Vznik a zánik forem a obsahů domova.**
Mgr. Aleš Homola

Program přednášek kurzu Etudy ze středověkého a raně novověkého života v akademickém roce 2018/2019

Místo konání: Telč

- 1. Archeologie Vysočiny**
Mgr. David Zimola
(Muzeum Vysočiny Jihlava)
- 2. Raný středověk a kolonizace na Vysočině**
Mgr. Aleš Hoch
(Muzeum Vysočiny Jihlava)
- 3. Dny všední a sváteční v době Karla IV. – ukázky replik**
Mgr. Pavel Macků
(Národní památkový ústav, ú. o. p. v Telči)
- 4. Oděv ve středověku – ukázky replik**
Mgr. Veronika Pilná
(Národní památkový ústav, ú. o. p. v Plzni)
- 5. Šlechta mezi rytířstvím a majetky**
Mgr. Jan Škvrňák
(Historický ústav Filozofické fakulty, Masarykova univerzita)
- 6. Jídlo a pití ve středověku – ukázky replik**
Mgr. Pavel Macků
(Národní památkový ústav, ú. o. p. v Telči)
- 7. Jihlava – královské horní město ve světle archeologie**
Mgr. Aleš Hoch
(Muzeum Vysočiny Jihlava)
- 8. Proměny středověku aneb hudební magie**
PhDr. Petr Koukal, Ph.D.
(Národní památkový ústav, ú. o. p. v Telči)
- 9. Vojenství ve středověku/středověká zbroj – ukázky replik**
Mgr. Pavel Macků
(Národní památkový ústav, ú. o. p. v Telči)
- 10. Středověké právo**
Mgr. Tomáš Straka
(Filozofická fakulta Univerzity Karlovy)
- 11. Dětství ve středověku**
Mgr. Veronika Pilná
(Národní památkový ústav, ú. o. p. v Plzni)
- 12. Středověká hmotná kultura**
Mgr. Aleš Hoch
(Muzeum Vysočiny Jihlava)
- 13. Vědecké a nevědecké přístupy k rekonstrukci historie – od experimentální archeologie k ožívající historii**
Mgr. Pavel Macků
(Národní památkový ústav, ú. o. p. v Telči)
- 14. Půchod novověku aneb bez hudby to nešlo**
PhDr. Petr Koukal, Ph.D.
(Národní památkový ústav, ú. o. p. v Telči)
- 15. Pfaffenschlag – zaniklá středověká ves u Slavonic**
Mgr. Pavel Macků
(Národní památkový ústav, ú. o. p. v Telči)

Přehled kurzů

Přehled dlouhodobých kurzů v roce 2017/2018

	Počet účastníků	Počet hodin
Všeobecně zaměřený kurz – 1. ročník	169	30
Všeobecně zaměřený kurz – 2. ročník	137	30
Všeobecně zaměřený kurz – 3. ročník	133	30
Všeobecně zaměřený kurz – 4. ročník	125	30
Dějiny umění a vizuální kultury – 3. ročník	197	30
Umění, objednavatelé a umělecký styl v dějinách – 2. ročník	212	30
Kulturní dědictví a památková péče na Moravě	197	30
Univerzita třetího věku v Moravském zemském muzeu	110	30
G. J. Mendel: člověk, opat a vědec	67	30
Kurz pro absolventy – humanitní směr	91	12
Kurz pro absolventy – přírodovědný směr	152	12
Kurz pro absolventy – spirituální směr	147	12
Kurz pro absolventy – společenskovedný směr	102	12
Kurz pro absolventy – zdravotnědný směr	134	12
Kulturní dědictví – jeden z pilířů identity národa II. – 3. ročník (Telč)	72	30
Celkem	2 045	360

Přehled krátkodobých kurzů v roce 2018

	Počet účastníků	Počet hodin
Anglický jazyk pro mírně pokročilé	30	60
Anglický jazyk pro středně pokročilé – 1. skupina	28	58
Anglický jazyk pro středně pokročilé – 2. skupina	14	22
Anglický jazyk pro vyšší pokročilé	14	32
Anglický jazyk pro začátečníky	28	56
Aquaerobic	69	75
Astronomie aneb blíže ke hvězdám V	93	16
Astronomie aneb blíže ke hvězdám VI	86	18
Brněnské domy v zahradách: známé i neznámé	60	12
Cvičení na správné držení těla	50	36
Fit v každém věku 1	35	36
Fit v každém věku 2	42	40
Francouzský jazyk pro neúplně začátečníky	20	48
Francouzský jazyk pro pokročilé	24	54
Hudební dílny v renesanční Telči	16	41
Hudební kultura v bývalém Československu v letech 1945–1989	63	12
Charlie a Frigo: Poetika filmových grotesek Charlese Chaplina a Bustera Keatona	107	27
Italský filmový neorealismus	148	27
Konverzace v anglickém jazyce	27	54
Lichtenštejnové jako fenomén středoevropských dějin	128	20
Německý jazyk pro mírně pokročilé	27	52
Německý jazyk pro středně pokročilé	25	50
Německý jazyk pro věčné začátečníky	15	28
Pohybový kurz v Chorvatsku	53	48
SM – systém pro pokročilé	36	36
SM – systém pro začátečníky	33	37
Soudní lékařství	79	12
Španělský jazyk pro mírně pokročilé	25	60
Španělský jazyk pro začátečníky	10	34

	Počet účastníků	Počet hodin
Tajemství brněnského podzemí	129	14
Tajemství skrytá v DNA	60	13
Telč – renesanční perla Vysočiny	20	14
Umění mimoevropských civilizací II	51	14
Velká Morava	131	12
Vital 60+	24	21
Volební kampaně	19	12
Výtvarný plenér – fotografie	10	48
Výtvarný plenér – kresba	12	48
Zobcová flétna pro mírně pokročilé	4	24
Zobcová flétna pro pokročilé – skupina A1	15	24
Zobcová flétna pro pokročilé – skupina A2	7	24
Zobcová flétna pro pokročilé – skupina B	9	24
Zobcová flétna pro pokročilé – skupina C	5	24
Celkem	1 881	1 417

Přehled externích kurzů

	Počet účastníků	Počet hodin
Kurz v domově pro seniory v Božicích	14	12
Kurz v domově pro seniory v Černé Hoře	16	12
Kurz v domově pro seniory v Hostimi	11	12
Kurz v domově pro seniory v Jevišovicích	14	12
Kurz v domově pro seniory v Brně (Kociánka)	20	12
Kurz v domově pro seniory v Předklášteří	21	12
Kurz v domově pro seniory ve Skalici	11	12
Kurz v domově pro seniory v Sokolnicích	8	12
Kurz v domově pro seniory v Újezdu u Brna	35	12
Kurz v domově pro seniory v Brně (Vychodilova)	39	24
Kurz v domově pro seniory v Brně (Foltýnova)	13	12
Kurz v domově pro seniory v Hodoníně	16	12
Kurz v domově pro seniory v Kyjově	11	12
Kurz v domově pro seniory v Plaveči	14	12
Kurz v domově pro seniory ve Vyškově	18	12
Kurz v domově pro seniory v Zastávce u Brna	24	12
Kurz v městské části Brno-Medlánky	22	12
Celkem	307	216

Obsah

Úvodní slovo	5
Výběr zajímavých událostí	6
Externí aktivity a spolupráce	13
Dotační příležitosti	18
Propagace	21
Evaluace vzdělávacích aktivit	26
Programy kurzů U3V MU 2018/2019	32
Přehled kurzů	41

MUNI Univerzita
třetího věku
U3V

**VÝROČNÍ ZPRÁVA
UNIVERZITY TŘETÍHO VĚKU
MASARYKOVY UNIVERZITY
ZA ROK 2018**

Text a redakce: Marcela Strmisková
Foto: Aleš Ležatka, Igor Šefr
Grafická úprava: PORTA DESIGN s. r. o.

Vydala Masarykova univerzita v roce 2019
1. vydání

Náklad: 100 ks

WWW.U3V.MUNI.CZ